

Arcibiskup Monterisi: „Osobná prelatúra – forma, ktorá obohacuje cirkevné poločenstvo“

Pred nedávnom uplynulo 25 rokov od zriadenia Opus Dei ako personálnej prelatúry. Pri tejto príležitosti sme požiadali o interview arcibiskupa Francesca Monterisiho, sekretára Kongregácie pre biskupov vatikánskej dikastérie, pod ktorú spadajú prelatúry.

15.01.2007

Vaša Excelencia, pápež Ján Pavol II. zriadil 28. novembra 1982 Opus Dei ako osobnú prelaturu. Aký prínos to má podľa Vás pre diecézy? Čo môžu od toho očakávať?

Stojíme pár mesiacov pred 25. výročím zriadenia prelatury a môžeme povedať, že človek už začína nadobúdať jasnejší pohľad na to, čo sa členom prelatury za ten čas podarilo uskutočniť. Boží služobník, Ján Pavol II. v jednom svojom príhovore spred 5 rokov poznamenal, že veriaci laici, ktorí patria tak do svojej diecézy, ako aj do Opus Dei „umožňujú sceliť zvláštne poslanie prelatury s evanjelizačným úsilím každej partikulárnej cirkvi.“

Čo viedlo Jána Pavla II. k tomu, že využil Koncilom zavedenú formu osobnej prelatury pre Opus Dei?

Aby sme mohli objektívne odpovedať na túto otázku, musíme začať tým, ako sa Opus Dei javilo v očiach Svätého otca a Cirkvi v čase, keď sa jeho uznanie Svätou stolicou zdalo nevyhnutným. Keď Ján Pavol II. zriadil prelaturu, tak sa ani veriaci, ani formačné aktivity Opus Dei nestali „nezávislými“ na cirkevnej hierarchii. Opus Dei, ktoré sa zrodilo v roku 1928 v srdci a mysli svätého Josemaríu Escrivá bolo novou a originálnou apoštolskou prácou s určitými charakteristikami, ktoré museli byť zohľadnené pri jeho uznaní a prijímaní Cirkvou do jej jurisdikčnej štruktúry, t. j. do kanonického práva. Konkrétne to znamená, že sme mali niekoľko tisíc veriacich roztrúsených po diecézach na celom svete, ktorí žili podľa ideálu načrtnutom svätým Josemaríom –

ideálu osobnej odpovede na povolanie k posväcovaniu sa a apoštolátu uprostred každodenných skutočností v ich živote. Títo veriaci potrebovali zvláštnu pastoračnú pomoc, aby mohli dosiahnuť tento svoj cieľ. Preto sa nemalý počet kňazov - podľa vzoru samotného zakladateľa Opus Dei - cítili byť povolaní našim Pánom ako sekulárni, nie rehoľní kňazi na to, aby uskutočňovali svoju kňazskú službu uprostred týchto laikov, ktorí sa usilovali o svätosť v každodennom živote. Takisto bolo nevyhnutné zveriť túto novú apoštolskú realitu riadeniu jednej osoby, prelátovi, ktorý spolu so svojimi spolupracovníkmi koordinuje život a pôsobenie Opus Dei na celom svete. Toto sú veľmi stručne niektoré dôvody, ktoré viedli k tomu, že Opus Dei dostalo špecifickú jurisdikčnú formu personálnej prelatury. Stačí si prečítať apoštolskú konštitúciu *Ut Sit*, ktorou bolo Opus Dei zriadené ako

prelatúra v roku 1982, aby sme si uvedomili, že forma personálnej prelatúry je najvhodnejší spôsob pre Opus Dei, tak ako to vnímal už svätý Josemaría v svetle svojej hlbokkej spirituality, aby mohlo adekvátne plniť svoje poslanie v Cirkvi.

Existujú v Cirkvi aj ďalšie osobné prelatúry okrem Opus Dei?

Momentálne nie, ale nič nebráni tomu, aby v budúcnosti vznikli ďalšie. Svätá stolica ich zriadi, ak po formálnej stránke budú zodpovedať tejto jurisdikčnej inštitúcii tak, ako to bolo stanovené v nariadeniach Cirkvi.

Možno svojou otázkou narážate na isté správy, ktoré sa objavili v médiách, že arcibiskup Emmanuel Milingo vyjadril svoj úmysel zriadiť osobnú prelatúru pre svoju asociáciu „ženatých kňazov“. Takýto projekt by bol z cirkevnoprávneho hľadiska „právnou fraškou“, nie personálnou

prelatúrou, pretože mu chýbajú rôzne podstatné prvky typické pre personálnu prelatúru, ako napríklad špecifický cieľ, veriaci, atď.

Nehovoriac o poľutovaniahodnej okolnosti sprevádzajúcej tento projekt, ktorá viedla k exkomunikácii biskupa Milinga zo spoločenstva Cirkvi, k jeho zanechaniu kňazského celibátu, ktorý je veľkým darom od Boha, „pre Božie kráľovstvo“, k jeho vážnej neposlušnosti voči Svätému otcovi a k pohoršeniu veriacich.

Niektorí sa domnievajú, že kanonická forma osobnej prelatúry prepožičiava určitý status „nezávislosti“. Čo je na tom pravdy?

Keď Ján Pavol II. zriadil prelatúru, tak sa ani veriaci, ani formačné aktivity Opus Dei nestali „nezávislými“ na cirkevnej hierarchii. Naopak, hierarchia prevzala starosť o túto skutočnosť cez

preláta, ktorého menuje pápež. Prelát je povinný viesť prelatúru v spoločenstve všetkých biskupov. Zároveň sa zaväzuje, že Opus Dei, ako aj všetky jeho aktivity, budú vykonávané v jednote a spoločenstve so Svätým otcom *cum et sub Petro* (s Petrom a pod Petrom).

Spoločenstvo so Svätou stolicou je vyjadrené v niektorých veľmi jasných záväzkoch, ako napríklad predloženie správy o stave prelatúry každých päť rokov, udržiavanie pravidelných stykov s dikastériami Rímskej kúrie, zvlášť s kongregáciou, ktorá je kompetentná v záležitostiach, ktoré sa nejakým spôsobom týkajú samotnej prelatúry, t. j. s kongregáciou pre biskupov.

Pokiaľ ide o laikov Opus Dei, ich členstvo v prelatúre nijako nemení ich príslušnosť k diecéze. Navyše, ešte viac si uvedomujú, že patria do

Cirkvi, počnúc partikulárnou cirkvou, v ktorej žijú a pracujú.

Práve diecézy, v ktorých pôsobia veriaci Opus Dei, benefitujú z plodov ich apoštolskej práce. Často sa napríklad stáva, že vďaka osobnému apoštolátu niektorého veriaceho prelatúry dôjde k obráteniu priateľa, kolegu alebo príbuzného. Osobné odovzdanie sa laikov Opus Dei, ich práca v pastoračnej a sociálnej oblasti a ich rôzne iniciatívy sú podnetom pre ďalších veriacich, t. j. pre duchovný rast v diecéze.

Máme mnohoročnú skúsenosť z prítomnosti prelatúry Opus Dei v mnohých diecézach po celom svete a sme svedkami jej intenzívnej apoštolskej práce v jednote s miestnymi diecéznymi biskupmi. Toto spoločenstvo s biskupmi sa prejavuje v rôznych formách a spôsoboch, ale želanie prelatúry Opus Dei pôsobiť v úplnom súlade so

všetkými biskupmi diecéz, v ktorých pôsobí, je stále to isté. Opus Dei existuje, aby napomáhalo apoštolátu svojich laických veriacich v bežnom živote. V istom zmysle môžeme povedať, že personálna prelatura prispieva k obohateniu celého cirkevného spoločenstva.

Do akej miery posilňuje právna forma prelatury Opus Dei rolu laikov?

Opus Dei existuje, aby napomáhalo apoštolátu svojich laických veriacich v bežnom živote. Dokonca ešte pred zriadením prelatury, Opus Dei združovalo veriacich laikov po celom svete, ktorí sa zaväzovali uskutočňovať tento ideál v rodinnom živote, vo svete práce a iných každodenných realitách. Forma prelatury, rovnako ako iné cirkevnoprávne formy, umožňuje (ako to vyjadril Ján Pavol II. v príhovore, ktorý som už spomínal v

odpovedi na prvú otázku) „organický spôsobom spolupráce medzi kňazmi a laikmi“ pre dobro Cirkvi a rozvoj Božieho kráľovstva.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/
arcibiskup-monterisi-osobna-prelatura-
forma-ktora-obohacuje-cirkevne-
polocenstvo/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/arcibiskup-monterisi-osobna-prelatura-forma-ktora-obohacuje-cirkevne-polocenstvo/) (09.08.2025)